

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

Уважаеми г-н Председател,

В отговор на Ваше писмо, изх.№158/07.02.2022 г., с настоящото Ви изпращаме в обобщен вид коментарите, предложенията и бележките на членовете на Адвокатска колегия – Бургас по приложения към писмото Ви Проект за изменение на ГПК в частта за заповедното производство:

1. Както бяхте информирани с имейл от 18.11.2021 г., модулът за подаване на електронни заявления по реда на чл.410 ГПК, находящ се на уеб адрес: <https://portalextensions.justice.bg/> и съставляващ част от Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) **на практика не работи**.

Доказателство за това е и направеното проучване по Закона за достъп до обществената информация (ЗДОИ), което установи, че от пускането на модула в действие, в 107 от общо 113 съдилища в България изобщо не е постъпвало **нищо едно заявление по чл.410 ГПК** (получените от съдилищата по реда на ЗДОИ отговори и справки Ви бяха изпратени на 18.11.2021 г.). За този период в Софийски районен съд са постъпили 4 заявления, в Сливен – 2, а в РС Бяла Слатина, Несебър и Нова Загора – по едно. Тоест, порталът е успял да осигури успешното подаване само на 9 заявления. Същевременно видно от съпровождащия проекта за изменение на ГПК доклад на „Ърнст и Янг България“ (http://www.vss.justice.bg/root/f/upload/33/doklad-zapoved-proizv.pdf?fbclid=IwAR00EP4MBva8GTGDTU9fxUVPH1QhwN16PHeGmxu6waBUiIX4PQLBbU_jWQM), през 2020 г. в районните съдилища на областните центрове постъпилите дела по чл.410 и чл.417 от ГПК са общо 105 699, а тези в районните съдилища извън областните центрове – 47 153. Това прави 152 852 заявления общо. Липсват данни каква част от тях са по чл.410 ГПК, поради което е можело да бъдат подадени и по електронен път, но обстоятелството, че чрез модула са постъпили само 9 заявления, оставя извън всякакво съмнение извода за неговата непригодност. Защо той не работи и какви са техническите му недостатъци, непозволяващи на потребителя да подаде електронно заявление в заповедното производство, бе посочено в цитирания имейл от 18.11.2021 г.

Въпреки невъзможността на нарочно поръчения за целта, платен и отчетен като изпълнен модул на ЕПЕП за електронно подаване на заявления в заповедното производство, с обсъждания законопроект се предлага адвокатите и търговците, които те представляват, да подават заявления за издаване на заповеди за изпълнение **само в електронна форма** (§ 4, т.2). Съчетано с обяснената практическа невъзможност за такова подаване, това означава, че адвокатите и търговците ще преустановят подаване на заявления за издаване на заповеди за изпълнение, като вместо това ще инициират искови производства.

Така, съществуването на заповедното производство ще се обезсмисли (тъй като огромният брой от заявленията са подавани или от лица, представлявани от адвокат или от търговци), поради което вместо чрез предлаганите законови промени да се облекчат съдилищата, каквато е идеята на законопроекта, натоварването им ще се увеличи многократно.

2. На следващо място, § 4, т.5 предвижда всички заявления, с изключение на тези по чл.417, ал.1, т.3, 6 и 10 ГПК, да се разпределят между всички районни съдии в страната, които разглеждат такива заявления. Идеята би била чудесна, ако:

а. Беше скрепена с гаранции, че при подаване на заявлението заявителят ще получи информация за номера на делото и съда, на който е разпределено. Това обаче не е така. Модулът за електронно подаване не съдържа такава функционалност, а прави впечатление, че възможност за получаване на въпросната информация не е предвидена и при подаването на хартия. Проектът предвижда: *„Служител на съда въвежда в същия ден данните от подаденото на хартиен носител заявление в електронния формуляр по ал.1“* - § 4, т.4. Определянето на момента като „в същия ден“ вместо „при подаването“ или друг равнозначен израз, означава, че заявителят няма да получава данни за номер на делото при подаване. Не е известно дали и самият служител на съда ще има достъп до тази информация, след като делото ще бъде разпределено автоматично от системата към произволен съд в България.

По всяка вероятност информация за номера на делото няма да бъде достъпна и посредством справка по входящ номер в ЕПЕП, тъй като ще се въвежда входящ номер на един съд, а ще се очакват данни за номер на дело в друг.

Така, в резултат на горното заявителят няма да има възможност нито да подаде заявление за достъп до делото чрез ЕПЕП (защото няма да знае в кой съд и по кой номер на дело), нито да извършва процесуални действия по него, тъй като съгласно предвидения нов чл.409а те биха могли да се извършват само в електронна форма.

б. Беше скрепена с гаранции за правото на защита на длъжника. Предложената уредба не е в ущърб единствено на заявителите. Тя поставя в сериозен риск и правата на длъжниците в заповедните производства. Това е така по следните съображения:

i. § 6, т.2 на предложените промени предвижда възможност възражението да бъде подавано в електронна форма чрез Единния портал за електронно правосъдие. Както е известно обаче с функционалност, която да осигурява подаване на документи този портал не разполага. Телпърва е обявена обществена поръчка за изграждането ѝ, но нищо от свършеното до момента по ЕПЕП не ни вдъхва увереност, че тази функционалност ще бъде изградена и ще функционира навременно, адекватно, надеждно и без недостатъци.

ii. За да извърши длъжникът-потребител (адвокатът му) преценка дали е в негов интерес да подава възражение против заповедта или последното само ще го обремени ненужно с разnosки, той се нуждае от приложенияте към заявлението за издаване на заповедта документи. Съгласно чл.410, ал.3 от ГПК *„Когато вземането произтича от договор, сключен с потребител, към заявлението се прилагат договорът, ако е в писмена форма, заедно с всички негови приложения и изменения, както и приложимите общи условия, ако има такива.“* Последното позволява извършването на преценка за наличието на неравноправни клаузи, а от там и на основателността на вземането. Тези документи обаче не се връчват на длъжника заедно с